

асpirант кафедри української
літератури
Херсонського державного
університету

БЕСТИАРНИЙ КОД У МІЛЕНАРНІЙ МІФОЛОГІЇ ГАЛИНИ ПАГУТЯК

Міленарні уявлення Г. Пагутяк, спроектовані на площину художнього тексту, оприявнюються на образному мотивному рівнях. Міфологема Золотого віку оригінально реалізується через наскрізні топоси саду, Чарівної країни, Притулку, Зеленого острова, Країни за Дунаєм, Чарівного лісу та Королівства. Вона також корелює з архетипом «шляхетного дикуні», самобутньо репрезентованим образами Каспара Гаузера й Енкіду. Мотив повернення втраченого ладу в багатьох творах письменниці розгортається як прагнення до гармонійного співіснування людей з усіма живими істотами й навіть духами природи. Особливе місце в авторській міленарній міфології посідають bestiарні образи, ключі до розуміння яких шукатимемо в есейах письменниці, що відображають її бачення стосунків людини і природи: «Тварини, наче посланці ангелів: вони рятують наші душі, прощаючи, не тримаючи на нас зла» [1, с. 98].

Утілення міфологеми Золотого віку в художній прозі Г. Пагутяк досліджували Ю. Вишницька [2] (з'ясувала специфіку авторського міфосценарію пошуку Раю), О. Карабльова [3] (проаналізувала рецепцію біблійної образності у створенні утопічних топосів), І. Біла [4] (схаректеризувала мотив пошуку притулку) та інші вчені. Специфіки bestiарних образів у творах письменниці торкнулися в працях Л. Овідійчук [5] (розглянула своєрідність анімалістичних персонажів крізь призму жанрово-стильових особливостей казки), О. Поліщук [6] (звернула увагу на особливості орнітологічних образів). Утім питання взаємодії bestiарію та міленарної міфології письменниці й надалі залишається недостатньо вивченим, що й визначає актуальність теми статті.

Мета дослідження – проаналізувати зв'язки bestiарних образів із міфологемою Золотого віку у творах Г. Пагутяк, а також визначити неоміфологічні прийоми, використаних авторкою.

Уже в ранній творчості письменниці можна помітити інтенції до моделювання злагоджених світів, у яких гармонійно співіснують людина й інші істоти. Так, в антиутопії Г. Пагутяк «Господар» (1986) сюжетотвірну функцію виконує мотив пошуку землі обітданої, якою здалися планети Ерідан і Селія: «Втративши рай, людство віднайшло його в глибинах космосу» [7, с. 14]. У цьому романі bestiарний код оприсутнюється передусім через образи ласків і головного персонажа Сави. Г. Пагутяк коментує семантику імені героя на сторінці особистого сайту: «Вже коли я написала «Господаря», то дізналася, що Сава на Балканах – святий, покровитель домашніх тварин» [8]. Образи ласків належать до авторського bestiарію й, припускаємо, своєю назвою завдячують горі Ласки, «веселішій і ласкавішій горі» (порівняно з Мабурою), до якої притулився Уріж [1, с. 157]. У самому романі письменниця пов'язує цей зоонім із «лагідністю й безборонністю» [7, с. 17] тварин.

Міфічність bestiарних образів зумовлює потребу в їх візуалізації за допомогою портретних деталей: ласки «мали прегарні зелені очі й біленькі ріжки. <...> Такі втішні створіння зі сріблястою шерстю, довгастими очима і чорними віями. Хвостики в них були пухнасті, ласки прудко бігали на довгих ніжках» [7, с. 4–5]. Уперше «граціозних, схожих на кіз тварин» [7, с. 15] побачили члени екіпажу, який висадився на Еридані. Прикметно, що деякими зооморфними рисами наділено образ Сави, який народився «з зеленими очима і ріжками, що нітрохи не псували ніжного личка. Ці дві ознаки робили його схожим на ласка, і нічого гідкого в тому не було» [7, с. 5]. Така характеристика дає підстави вбачати в цьому персонажеві властиве неоміфологізму «ототожнення культурного героя і трікстера» [9], причому атрибути першого виявляються насамперед у вчинках Сави (участь у світуустрой: наповнення життям пустелі, закладення початків цивілізації, добування культурних благ), а ознаки другого відображені переважно в зооморфних деталях зовнішності. Разом із тим певна асоціальність головного героя, зумовлена відмінністю від більшості (відсутність друзів), порушення суспільних табу (спілкування з ласками всупереч забороні контактувати з ними) дають змогу визначати функції трікстера в його поведінці. Зазначена характеристика відповідає жанровій специфіці твору: «Персонаж антиутопії, усвідомлюючи згубність державної системи, недосконалість суспільства, в якому живе, самовільно ізолює себе від звичного середовища й прирікає на самотність» [10, с. 110]. Химерне поєднання в образі Сави ознак культурного героя і трікстера відображене в таких словах: «Ні тварина, ні людина, ні бог» [7, с. 5–6].

Зооморфність образу Сави алозійно пов'язана з міфологічним Паном, який мав ріжки, козлині ноги, вкрите шерстю тіло й був покровителем тварин. Головний персонаж роману Г. Пагутяк помічав у собі тваринний первін: «Сава почував у собі нуртування хижих, темних сил. Немовби повертається давній страх, що колись він обросте шерстю і перетвориться на тварину» [7, с. 64]. Крім того, ім'я персонажа давньогрецької міфології походить від індоєвропейського кореня *raus*, що означає «робити родючим» [11, с. 776], а Сава в «Господарі» перетворює пустелю на плодючий сад. На ідилічних полотнах Пана часто зображають із сопілкою, а герой роману Г. Пагутяк грає ласкам, чим ще більше прихильє до себе: «Сава <...> виймає з кишені сопілку, притуляє її до вуст. Слабкий голос долинає до ласків. Вони кружляють навколо Сави, зачаровані мелодією» [7, с. 81].

Гармонійне спілкування головного героя з тваринами є проекцією міфологеми Золотого віку: «Лише Сава розумів ласків» [7, с. 9]. Міленарні уявлення про стосунки з природою схарактеризував М. Еліаде: «Дружба з дикими тваринами, їх добровільне прийняття влади людини є ознаками повернення райського стану» [12]. У дитинстві Сава багато часу проводив у зоопарку, бо «з тваринами легше розмовляти, ніж з деревами або людьми» [7, с. 48]. Його

дражнили «Сава-ласк» через незвичну зовнішність і приязнє спілкування з тваринами: «Хлопців подобались усі звірі й усі птахи. Він хотів з ними дружити, як це буває в казках» [7, с. 49]. На думку Г. Пагутяк, «давні казки відображають істинні стосунки людей і звірів» [1, с. 98]. Сава поводився з тваринами як із рівними, тому був розчарований книжкою, в якій ішлося про інтелектуальну перевагу людей над звірами й неможливість дружби між ними.

Головний герой роману «Господар» трепетно ставився навіть до мурашок, яких повертає на місце, принісши на штанях додому. «Сава з його несамовитою любов'ю до всього живого» [7, с. 10] є втіленням архетипу «шляхетного дикуна», функціонування якого М. Еліаде пов'язує з «відродженням міфу про Золотий вік» [12]. Зв'язок образу Сави із цим архетипом вербалізовано в романі: «Він так і залишився дикуном, тобто не зміг прийняти стереотипу, без якого неможливо спокійно й безболісно проживати на цьому світі» [7, с. 55]. Навіть подорослішавши, Сава зберігав дитинну безпосередність. Через образи ласків у романі акцентується семантика моральної чистоти: «Вони чомусь особливо горнулись до дітей» [7, с. 18].

Навчаючись в університеті, Сава, попри заборону керівництва, підпрацьовував дресирувальником у зоопарку: «Звірі одразу звикли до нього, бо Сава вмів їх розуміти й поводився дуже лагідно; йому й на думку не спадало вдарити котрогось із них» [7, с. 80]. Такі стосунки головного героя з тваринами асоціюються з учненням Франциска Асизького, який закликав шанувати братів наших менших. Симпатизуючи його поглядам, Г. Пагутяк назначає: «Святий Франциск бесідував з птахами. Його розмова з вовком-людожером привела до цілковитої зміни поведінки людей і звіра. <...> Спілкування на емоційному рівні має величезну силу» [1, с. 95]. Мотив порозуміння з хижими тваринами наявний і в інших творах письменниці: у «Слузі з Добромиля» він реалізується через образ головного героя, який умів знаходити спільну мову з пардусами.

Рoman «Господар» містить авторський інтертекст «Кілька оповідок про ласків і людей», у якому ці тварини постають мислячими істотами, здатними розмовляти, переїматися питаннями життя і смерті, наслідувати людські звички. Письменниця в такий спосіб руйнує панівні в сучасному суспільстві згубні стереотипи: «Ми відмовляємо тваринам не тільки в розумі, а й у почуттях. Хіба їхній біль менший за наш? <...> Хіба материнська любов куріпки, яка рятує дітей, слабша?» [1, с. 95–96].

На новій планеті земляни забули про шляхетні плани щодо знайденої землі обітованої: їхня цивілізація «не мала нічого спільногого з тим раєм, який вимріяли люди, переселяючись на Ерідан» [7, с. 26]. Ставши на шлях егоїстичних задоволень, вони потрапили в їхню пастику, втратили гармонію й не помітили, що «рай починає потроху набирати рис пекла» [7, с. 26]. Однією з ключових у романі постає опозиція «рай – пекло», що репрезентує бінарність як інструмент міфологізування. Війна з ласками, жорстоке винищенння беззахисних істот – проекція есхатологічного сценарію, що відображає духовну кризу суспільства. Її наслідком стало повне вимирання цих тварин: із часом можна було «лише в музеї доторкнутись замашеного дитячими руками опудала із скляними зеленими очима» [7, с. 18]. Відтак із образами ласків корелює трансформація міленарного міфу в міф есхатологічний.

Сава відправився на Селію рятувати ласків разом із групою дослідників. У впорядкуванні життя на пустельній планеті окреслюється матриця космогонічного міфу. Семантику таких дій пояснює М. Еліаде: «Облаштування в новій місцевості, дикій і незнайомій, прирівнюється до акту творіння» [13]. У цьому контексті образ Сави-деміурга набуває сакральних конотацій: «Справжні творці – завжди боги» [7, с. 118]. Прикметно, що до переселення на Селію Сава займається столярною справою, як Ісус. Мрія Сави посадити сад іmplікує ідею продовження роду людського задля вічного життя й протистояння пустелі, яка символізує смерть: «Чим більше було б у них дітей, тим більше надії, що відступить пустеля перед деревами і травами, які посадять сини й дочки» [7, с. 134]. Так оприявлюється одна з фундаментальних антиномій міфомислення – опозиція «життя – смерть».

Рoman закінчується сценою загибелі ласків і залишеного сімома дітьми Сави в долині, наповненій шкідливими випарами. Такий фінал відповідає жанровим ознакам твору й сугестує неможливість повернення Золотого віку у світі, в якому відсутні співчуття й милосердя: «Авторська позиція у всіх антиутопіях однозначна: застерегти людство, змусити його осмислити згубність соціальних процесів, що ведуть його ніби до процвітання, досконалості, достатку, а насправді – до деградаційного фіналу. Антиутопія демонструє наслідки небажаного» [10, с. 19].

«Втеча звірів, або Новий бестіарій» Г. Пагутяк відображає зооцентричну проблематику дитячої повісті експлицітно – на рівні заголовку всього твору та його частин. Казка складається з трьох книг: «Aphologia animflia» (лат. «На захист тварин»), «Книги Єдинорога» і книги про пригоди Каспара Гаузера й дівчинки Доні. В авторській передмові вербалізовано художню ідею твору: «Треба поважати кожне життя, хай це буде життя комашки, ящірки чи пташки» [14, с. 7]. Г. Пагутяк назвала «Втечу звірів» «філософсько-дидактичним романом для дітей», який «можна читати в будь-якому віці» [15]. Повчальний, настановний характер наративу відчувається в усіх трьох частинах твору, в яких артикульовано месиджі про потребу відновлення й збереження гармонії: «Не можна порушувати лад у світі, втручаючись у справи інших істот, як це чинять люди, хіба окрім тих випадків, коли йдеться про рятунок» [14, с. 136].

В інтертексті «Aphologia animflia» можна віднайти аллюзію на картину Доменіко Вамп'єрі «Дівчина та єдиноріг» (1602): «... Ось більші кінь поклав голову на плече дівчині в довгій сукні, але чомусь у того коня ріг на лобі» [14, с. 19]. Саме в цій частині вперше оприсутнюється образ єдинорога, який композиційно пов'язує всі три книги та виконує сюжетотвірну функцію. Авторська інтерпретація цього міфічного бестіарного образу суголосна традиційним уявленням про нього. У художній версії Г. Пагутяк єдиноріг мав очолити втечу звірів у велетенському ковчегу через порушення людьми первісної гармонії з природою. В окремих текстах «Голубиної книги» (збірнику східнослов'янських віршів космогонічної тематики кінця XV – початку XVI ст.) єдиноріг зображується батьком усіх звірів, він вивищується над усіма тваринами й постає опорою світустрою, маючи владу над водою [16, с. 164–165]. Зв'язок образу єдинорога з мотивом збереження світового ладу відображеного в «Книзі вигаданих істот» Х. Борхеса: «Він настільки деликат-

ний, що, пересуваючись, намагається не наступити навіть на найкрихітнішу живу істоту і єсть лише засохлу траву» [17, с. 164–165]. Кореляцію цього бестіарного образу з топосом раю можна помітити й у повісті Г. Пагутяк «Записки Білого Пташка».

На останньому малюнку книги “Aphologia animflia” зображеній корабель, а в її тексті йшлося про те, що, «врешті-решт, усі інші живі істоти, ніким не зрозумілі, покинуть свою одівчину домівку. Вони збудують корабель і відплівуть на ньому туди, звідки немає вороття» [14, с. 54]. Кореляція мотиву втечі звірів та образу ковчега алозійно співвідноситься з біблійною історією про спасіння Ноя. Г. Пагутяк трансформує старозавітну історію, пов’язуючи місце порятунку з єдинорогом. Остання частина «Книги Єдинорога» оприявлює образ небесного світу як дзеркальне відображення земного. У ньому вільні, наділені безсмерттям тварини перебувають у повній безпеці. У фінальних словах Єдинорога сконцентровано семантику захищеності, властиву райським топосам: «<...> ми, звірі, сюди на небо зло не пустимо» [14, с. 237]. Відтак мотив відновлення Золотого віку у версії Г. Пагутяк прочитується через бестіарний код.

У книзі “Aphologia animflia” також можна простежити ремінісцентний зв’язок зі Старим Завітом (розділом 11 книги Ісаї), в якому мирне співіснування овечок і левів під наглядом дитини є атрибутивною рисою раю. У повісті Г. Пагутяк візуалізація біблійного мотиву увиразнює зв’язок міленарного міфу з бестіарними образами: «<...> хлопець у довгій сорочці грає на сопілці. Кругом стоять звірі: олені, овечки, леви» [14, с. 20].

«Книга Єдинорога» містить пройняті співчуттям і любов’ю розповіді про справжніх та міфічних птахів і тварин – Фенікса, Єдинорога, Лісового Коня, Метелика, канарок, хамелеона, Дракона, Лебедя, вовків, Золоторогого Олена, Житнього Вовка, Тура тощо. Розділу «Хруш на квітучій вишні» властива поетична експресія та високе емоційне напруження, зумовлене розпачем через утрачений людьми лад: «Гармонію порушенено, але світ ще тримається, напоєний отрутою і п’яній від неї. Людино, не труси деревом! Сядь під вишнею і пом’яни останнього Хруща росою-сльозою» [14, с. 101]. Усі частини книги об’єднують мотив людської безвідповідальності, що загрожує природі, і заклик відвернути навислу небезпеку.

Ще одним утіленням архетипу шляхетного дикуня у творчості Г. Пагутяк є образ головного персонажа повісті «Втеча звірів». У посиланнях до книги «Мій Близький і Далекий Схід» письменниця експлікує значення архетипного образу Каспара Гаузера – «дикун, якого цивілізують» [18, с. 21]. Таким є образ друга урукського царя Гільгамеша в повісті «Брат мій Енкіду», що має семантику жертви цивілізаційного впливу. В есеї «Беззахисність» Г. Пагутяк називає його *tabula rasa*: «Безмежна довірливість, беззахисність, чистота і невміння жити за законами людського світу – цього досить, щоб Каспар Гаузер став жертвою і символом» [1, с. 124]. У повісті «Втеча звірів, або Новий Бестіарій» письменниця актуалізує такі риси цього архетипного образу, як моральна чистота, вроджена доброта, гармонійність стосунків із природою, тяжіння до відновлення втраченого у Всесвіті ладу. Розповідаючи Доні історію своїх поневірянь, Каспар зазначає: «Ставши вільним, я обрав собі життя без людей: серед звірів і птахів» [14, с. 20].

Епізод посвячення головного героя в лицарі алозійно пов’язаний із образом Франциска Асизького: «Клянусь захищати звірів і любити їх як братів і сестер» [14, с. 111]. У книзі, яку читає Каспар тваринам, говориться про втрату розуміння між людьми та з іншими істотами: «Ніхто не назве нині вовка братом, а голубку – сестрою, бо й між людьми панує ворожнеча і зовсім мало дружби» [14, с. 123]. Звертання «брате» до тварин в “Aphologia animflia” також увиразнює алозійні зв’язки повісті з образом християнського святого.

У багатьох творах Г. Пагутяк портретні характеристики персонажів, які втілюють гармонійні стосунки з природою, містять деталі зеленого кольору. У романі «Господар» таким є зеленоокий Сава, у «Королівстві» – один із головних персонажів твору – Марко. У «Втечі звірів» чоловік-дерево, що надає притулок птахам, одягнений у зелений светр; бабця, яка годує голубів, носить зелений капелюшок; Дона, ставши після посвячення Каспара в лицарі його дамою, вбралася в довгу зелену сукню (що одна алозія на картину «Дівчина з єдинорогом»). Загалом символіка кольорів відіграє важливу роль у візуалізації міфосвіту Г. Пагутяк.

Каспар розмірковує про потребу ставити себе на місце інших створінь, аби пізнати світ: «У природі кожна істота має своє місце» [14, с. 180]. Він тимчасово перетворив свою подругу на комашку, після чого дівчинці крихітні істоти вже «не здавались такими бридкими й страшними, бо Дона сама побувала комашкою – сонечком» [14, с. 47]. Епізод про чоловіка-жука, який став комахою через непотрібність сім’ї, і мотив метаморфоз алозійно пов’язані з повістю Ф. Кафки «Перетворення».

Потрапивши до Зимового палацу, в якому мешкали кіт Фелікс і павук Альфред, Каспар прочитав усім уривок про тварин «Приручуючи перших звірів, людина шанувала їх як братів по крові. <...> Дорослість настала тоді, коли люди почали вважати приручених звірів своїми рабами, а згодом, що найгірше, речами» [14, с. 80]. Цей епізод зумовлює асоціації з казковою повістю А. Екзюпері, значення якої акцентує Г. Пагутяк в есеї «Про комах, риб, птахів і диких звірів»: «Ми мусимо взяти урок спілкування в Лиса з «Маленького принца»: наближайся повільно, коли хочеш приручити істоту, або зовсім не наближайся» [1, с. 96].

Отже, в аналізованих творах Г. Пагутяк бестіарні образи взаємодіють з міфологемою Золотого віку, семантика якої розкривається як прагнення до гармонійного співіснування людей і тварин. В антиутопії «Господар» письменниця моделює міф про пошуки раю, творчі автorskий бестіарій. У «Втечі звірів» Г. Пагутяк самобутньо інтерпретує традиційний міфологічний образ єдинорога, трансформуючи біблійну історію про Ної ковчег. Перспективи подальших досліджень убачаємо в аналізі специфіки небесного бестіарію у творах письменниці, а також його кореляції з міленарними міфологемами.

Література:

1. Пагутяк Г. Брама для солі й вітру / Г. Пагутяк // Пагутяк Г. Потонулі в снігах : [новели, оповідання, есеї] / Г. Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2010. – С. 87–183.

2. Вишницька Ю. Віднайти рай: текстові варіації міфологічного сценарію початку Галини Пагутяк / Ю. Вишницька // Zbiór raportów naukowych. Literatura i kulturoznawstwo. Projekty naukowe. – Warszawa : Diamond trading tour, 2015. – S. 12–21.
3. Карабльова О. Своєрідність осмислення біблійних текстів у прозі Галини Пагутяк / О. Карабльова // Науковий вісник Волинського національного університету. Серія «Літературознавство». – 2009. – № 14. – С. 3–7.
4. Біла І. Мотив пошуку притулку в романі Галини Пагутяк «Компроміс» / І. Біла // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених : зб. наук. праць. – Вип. 18. – С. 178–181.
5. Овідійчук Л. Жанрово-стильові особливості сучасної авторської казки / Л. Овідійчук // Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. праць. – 2014. – Вип. 4. – С. 220–227.
6. Поліщук О. Особливості персонажної сфери творів Г. Пагутяк / О. Поліщук // Автор і персонаж в українській новітній прозі. – К. : ПЦ «Фоліант», 2014. – С. 129–146.
7. Пагутяк Г. Господар : [роман] / Г. Пагутяк. – К. : Радянський письменник, 1986. – С. 3–160.
8. Пагутяк Г. Господар : [коментарі до роману] / Г. Пагутяк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pahutyak.com/gospodar>.
9. Погребная Я. Актуальные вопросы современной мифопоэтики / Я. Погребная [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://royallib.com/book/pogrebnaya_yana/aktualnie_problemi_sovremennoy_mifopoetiki.html.
10. Сабат Г. У лабірінтах утопії й антиутопії / Г. Сабат. – Дрогобич : Коло, 2002. – 160 с.
11. Мифы народов мира / под ред. С. Токарева [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.alleng.ru/d/inform/inform057.htm>.
12. Элиаде М. Миры, сновидения, мистерии / М. Элиаде [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://royallib.ru/book/eliade_mircha/mifi_snovideniya_misterii.html.
13. Элиаде М. Миф о вечном возвращении / М. Элиаде [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://royallib.com/book/eliade_mircha/mif_o_vechnom_vozvraschenii.html.
14. Пагутяк Г. Втеча звірів, або Новий бестіарій : [роман] / Г. Пагутяк. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. – 240 с.
15. Пагутяк Г. Втеча звірів, або Новий бестіарій : [коментарі до роману] / Г. Пагутяк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pahutyak.com/vtecha-zviriv>.
16. Энциклопедия символов, знаков, эмблем / автор-составитель К. Королёв. – М. : Эксмо ; СПб. : Мидгард, 2006. – 608 с.
17. Борхес Х. Книга вымыселенных существ / Х. Борхес, М. Геррero [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://royallib.com/book/borhes_horhe/kniga_vimishlennih_sushchestv.html.
18. Пагутяк Г. Брат мій Енкіду / Г. Пагутяк // Пагутяк Г. Мій Близький і Далекий Схід : [повість та есеї] / Г. Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2014. – 136 с.

Анотація

Г. БОКШАНЬ. БЕСТИАРНИЙ КОД У МІЛЕНАРНІЙ МІФОЛОГІЇ ГАЛИНИ ПАГУТЯК

У статті аналізується кореляція бестіарних образів і міфологем Золотого віку в романі «Господар» і казковій повісті «Втеча звірів, або Новий бестіарій» Г. Пагутяк. Акцентуються особливості втілення в обох творах архетипу шляхетного дикуна. З'ясовується специфіка авторської міфотворчості й інтерпретації традиційних міфологічних образів і мотивів.

Ключові слова: неоміфологізм, бестіарний образ, міленарний міф, архетип шляхетного дикуна, трікстер, інтертекст, аллюзія.

Аннотация

Г. БОКШАНЬ. БЕСТИАРНЫЙ КОД В МИЛЛЕНАРНОЙ МИФОЛОГИИ ГАЛИНЫ ПАГУТЯК

В статье анализируется корреляция бытиарных образов и мифологемы Золотого века в романе «Хозяин» и сказочной повести «Бегство зверей, или Новый бытиарий» Г. Пагутяк. Акцентируются особенности воплощения в обоих произведениях архетипа благородного дикаря. Определяется специфика авторского мифотворчества, а также интерпретации традиционных мифологических образов и мотивов.

Ключевые слова: неомифологизм, бытиарный образ, миленарный миф, архетип благородного дикаря, трюкстер, итертекст, аллюзия.

Summary

H. BOKSHAN. THE BESTIARY CODE IN HALYNA PAHUTIAK'S MILLENARIAN MYTHOLOGY

The paper analyzes the correlation of the bestiarial images and the mythologem of the Golden Age in H. Pahutiak's novel "The Master" and the fairy-tale "The Escape of the Animals, or the New Bestiary". It highlights the peculiarities of the embodiment of the Noble Savage archetype in both literary works. The paper characterizes the specifics of the author's myth making and the interpretation of the traditional mythological images and motifs.

Key words: neomythologism, bestiarial image, millennialism myth, Noble Savage archetype, trickster, intertext, allusion.